

Nepriklausoma Lietuva



LITHUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 41(2168)

1975 m. SPALIO - OCTOBER 15 d.

CANADA - MONTREAL - (Established 1941).

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA



Min. pirm. P.E. Trudeau su provincijų premjerais konferencijoje. Konferencija vyksta šios savaitės pradžioje Ottawoje.

KANADA IR INFLIACIJA

Svarbiausi potvarkiai Min. Pirmininko Trudeau perduoti per televiziją, radio ir spaudą buvo labai tiesioginiai ir konkrečiai patiekti.

Visos įmonės, turinčios daugiau kaip 500 tarnautojų, neturi teisės pakelti kainų, nebent pakyla gamybinės medžiagos išlaidos. Sumažėjus išlaidoms, laukiamas atitinkamas gaminių kainų kritimas.

Įmonių darbuotojai, federalinės valdžios tarnautojai, įskaitant jos įstaigų ir korporacijų tarnautojus, profesionalus, daktarus, advokatus, sąskaitininkus ir inžinierius galės gauti metinį algų pakėlimą 8%, atsižvelgiant į produktų kainų kėlimą ir 2% kylant krašto produktų kainai.

Kontrolė paliečia visas pajamas, įskaitant nuomas ir dividendus.

Min. Pirmininkas įsakmiai prašė tų, kurie į minėtas kategorijas neįeina, savanoriškai susilaikyti nuo kainų ir algų pakėlimo.

"Yra tik du pasirinkimai: arba mes gyvenime pagal savo išgales, arba kentėsime nuo nuolatinių ir vis sunkėjančios infliacijos, kuri jau kenkia mūsų darbo jėgai ir pajamoms" - pabrėžė Trudeau.

Valstybės įstaigos susilaikys taip pat nuo plėtimosi,

praktikuos taupumą administracijos ir užimamų patalpų priežiūros srityse.

Jei ši programa nebus vykdoma, tai tuomet Valstybė bus priversta įvesti vienuotą, privalomą kainų-pajamų kontrolę kiekvienam vyriui, moteriai ir vaikui Kanadoje, - patvirtino Min. Pirmininkas.

Quebec'p prov. Premjeras Bourassa praeitos savaitės paskelbėjimuose su žurnalistais tvirtino, kad norint išvengti katastrofiškos ekonominės situacijos, kainų ir algų kontrolė yra vienintelė priemonė, jei išvengti, kol infliacija randasi dar apie 10% pakilimo ribose.

Valdžios administracija ir svarbiausių prekybos institucijų atstovai pramato, koks sunkus ir komplikotas darbas jų lauktų administruoti tokio įstatymo pravedimą ir jo vykdymo priežiūrą.

Yra jau suplanuotas specialus sekretariatas skelbti informacijas ir praveisti raginimus savanoriškam kainų-algų apribojimui.

Maisto kainoms tirti skyrius savo darbą atliko ir jo funkcijos sumažėmos. Naujasis sekretariatas užims dalį jo patalpų.

STREIKAI NE NAUJIENA

Užsitęsę slaugų streikas. Teismo pareikalavimu šią savaitę į darbą sugrįžo virš 1200 slaugų ir 4-tas ligoninės. Provincinė valdžia gerokai užvilkino kontraktų pasirašymą. Slaugės derasi dėl algų suvienodinimo su Ontario prov. slaugėmis. Taip pat tariamasi dėl geresnio pamalų pasiskirstymo, motinystės atostogų ir pan.

Atrodo, realistiška reikalauti algų vienuodumo, kuomet tarp provincijų ekonominis gyvenimas yra skirtingas. Bet kai kuriose darbuotojų grupėms jau buvo

gal ir per skubiai, nusileista...

12 didžiųjų medžio apdirbimo įmonių Quebec'o provincijoje turi užsidaryti dėl 9.000 streikuojančiųjų. Šis streikas gavo pradžią Kanados Vakaruose, ir plečiasi.

IR KANADA SVARBI

Washington'e, prez. Ford'o įgaliojantis pritarė ir tikisi, kad į ekonominiams reikalams tirti suvažiavimą Prancūzijoje lapkričio mėn. 15-17 d. d. bus pakviesta ir Kanada.

Suvažiavime dalyvaus V. Vokietija, Prancūzija, Italija, Japonija, Britanija ir JAV.

KANADOS OPERA

Spalio 23 d. Canadian Opera Company išpildys kūrinį Louis Riel Washington'e, JAV 200-jubileo proga.

13 už \$ 5,-

Šią savaitę įvestos naujos Montrealio autobusų ir metro bilietų kainos. Vienkartinis važiavimas mokant grynais nuo dabar kainuos 50¢. Knygelėje 13 bilietų kaina \$ 5,-

PORTUGALIJA ARTI BANKROTO

Dėka ižūlios, nors ir mažos, teroristinės laikysenos, Portugalijos valstybė priartėjo prie chaoso ir bankroto bedugnės. Pakrikus krašte disciplinai ir nesant pastatėjimui valdžiai, kyla ir karuomenės sluogsiuose įtampa ir neramumas, - pranešė Min. Pirmininkas Jose Pinheiro de Azevedo. Jis kvietė visus sugrįžti prie darbų ir pakelti krašto ekonomiką, dirbant santaikioje.



KLB MONTREALIO APYLINKES VALDYBA. SU VLIKO PIRMININKU DR. K.J. VALIŪNU, jam lankantis Montrealyje per Vasario 16-tos minėjimą. Iš kairės sėdi: dr. A.Q. Jaugelienė, valdybos vicepirmininkė; dr. K.J. Valiūnas, Silvija Piečaitienė, valdybos narė su kitoms tautinėms grupėms; Juozas Šiaučius, valdybos pirmininkas. Stovi: Jonas Adomonis, valdybos išdininkas; Irena Lukoševičienė, atstovė prie Falk & Arts; Ignas Petruskas, tautos fondo atstovas; Viktoras Sušinskas, valdybos narys parengimams; Rasa Lukoševičiūtė, valdybos narė jaunimo reikalams; Petras Klezas, valdybos narys informacijai ir Augustinas Mylė, valdybos sekretorius. Trūksta: inž. Vytauto Pakalniškio, valdybos nario ir Magdalenos Kasperavičienės, valdybos narės šapos reikalams. Nuotrauka T. Laurinaičio.

BENDRUOMENYBĖS

VYRIAUSIAS LIETUVOS ISLAISVINIMO KOMITETAS INFORMUOJA

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Tarybė rugsėjo mėn. 27 d. Kultūros Židinyje, Brooklyn NY, turėjo savo ellią posėdį, kuriame buvo išklaustos informacijos; susipažinta su inkorporuoto Tautos Fondo dokumentais, su Vliko Valdybos paruošto Seimo darbotvarkės projektu ir kt. Pradėdamas posėdį, Tarybos pirmininkas Stasys Lušys tarė bendrą apžvalgą žodį. Jam pasisakius, Vliko Valdybos vicepirmininkas Juozas Audėnas Tarybą išsamiau informavo apie svarbesnius Valdybos darbus. Dr. Kęstutis Valiūnas rugpjūčio 30-31 dalyvavo ir kalbėjo skautų - akademikų stovykloje Rake Michigan ir Kauo Jėzuitų Gimnazijos auklėtinų suvažiavime Chicagoje. Vicepirmininkas Jurgis Valaitis rugpjūčio 23 dalyvavo Vyčių Seime, įvykstante Kultūros Židinyje, Brooklyn NY, ir suvažiavimą pasveikino. Algis Vedeckas rugpjūčio 23 dalyvavo ateitininkų sen draugų suvažiavime Kennebunk Port Maine ir kalbėjo apie Vliką. Juozas Audėnas rugsėjo 22 d. Kultūros Židinyje tarė žodį Tautos šventės minėjime.

Antra, pranešėjas pateikė Tarybą apie tai, kad dr. Vandos Sruogienės paruošta knyga Lietuvos Steigiamasis Seimas. Darbininko "spauštuvėje" spausdinama ir tikimasi, kad šiemet

55 - rių metų Steigiamojo Seimo sukakties proga knyga pasirodys rinkoje.

Ateinančiam Vliko Seimui, kuris įvyks lapkričio 29-30 Kultūros Židinyje, Brooklyn NY, Valdyba jau paruošė darbotvarkės projektą. Apie Valdybos atliktus darbus kalbės dr. Valiūnas, Valaitis, Aleksandras Vakselis. Prof. Dr. Bronius Nemickas skaitys paskaitą tema Hel-sinkio susitarimų teisinė prigimtis. Be to, šio Seimo metu Taryba turės sudaryti naują Vliko Valdybą, nes dabartinės trejų metų kadencija baigiasi.

Pranešėjas nušvietė pastaruoju metu eigą ir spalio 17-19 Kopenhagoje, Danijoje įvykstančio prof. Andrej Sacharov vardu Hearingo apklausinėjimą liudininkų dėl Sovietų Sąjungos žmogaus teisių pažeidimo ir religinio bei ideologinio persekiojimo. Tarp dvidešimt kelių liudininkų bus du lietuviai, Solženitsinas ir kt. Tarp į teisejus parinktų žymių asmenų iš įvairių pasaulio valstybių yra ir prof. dr. A. Štromas, prieš keletą metų emigravęs iš okupuotos Lietuvos ir dabar gyvenęs Anglijoje.

Su inkorporuoto Tautos Fondo dokumentais supažindino Tautos Fondo Tarybos narys Valaitis.

Vytautas Valtiekūnas informavo apie įvairius gyvenimo reiškinčius okup. Lietuvoje.

Posėdžiui pirmininkavo Lušys, Lietuvos Krikščionių Demokratų Sąjungos atstovas; sekretoriavo Rima Čerkelūnienė, Lietuvos Socialdemokratų Partijos atstovė. ELTA.

Apie Estijos rezistencinį judėjimą suteikia šiek tiek žinių rusų emigrantų Frankfurtė prie Maino / V. Vokietija / leidžiamas mėnraštis "Posav" š. m. Nr. 8

Rezistencija prasidėjusi Chruščiovo laikais. Apie tai ir Vakarus pirmosios žinios patekusių tik 1939 m. 1963 m. rugpjūčio 22 Tartu universiteto studentas stenoje įrašė: Čekai - mes jūsų draugai. Ji tuojau suėmė KGB. 1969 m. KGB atidengė Tallino Baltijos laivyno "Kovos dėl politinių teisų Sąjungą", kurioje dalyvavo ir rusai kartininkai. Jie buvo sušukti ir suimti. 1970 m. estų rezistentai suėjo į kovą su rusais rezistentais ir apie jų judėjimą pradėjo rašyti į "Samizdat" - Bėgamųjų įvykių kroniką. 1971 metais jau buvo platinama "Rusijos, Ukrainos, Bielorusijos ir Baltijos demokratų" programa. Greta to, pasirodė naujas, savarankiškas sąjūdis - Nacionalinis estų frontas". Tais pat metais Estijoje pasirodė ir pagrindžio laikraštis, leidžiamas "Estijos Demokratinio Sąjūdžio", kuris 1972 m. paskelbė Jungtinėms Tautoms net du savo memorandumus. Tačiau tie memorandumai Jungtinės Tautos ir Vakarus tepasiekė tik 1974 m. Kai tik tie memorandumai pasirodė Vakaruose, Talline buvo areštuota visa eilė asmenų. Pažymėtina tai, kad 1974 m. gegužės 1 d. įvyko "vieno asmens" / O. Meremaa / demonstracija. Jis turėjo plakatus su įrašais: "Vykdyti žmogaus teises" ir "Sacharov - Solženitsyn". Rašoma, kad rankraštines literatūros Estijoje yra daug.

Telšiuose atidaryta ketvirtoji kultūros mokykla. / Tiesa, 1975. IX 20/. Kitos trys tokios mokyklos yra Vilniuje, Kapsuke / Mariampolėje /, Rokišky. Priimtas 61 mokiny, baigę nemažiau kaip aštuonias bendrojo lavinimo klases. Mokiniai pasirinko šias specialybes: 30 mokinių bibliotekininkų, 16 - choreografų, 15 - dramų. Jų visų yra didelis pagėdavimas iš rajonų ir kitų kultūros namų. ELTA.

BALFo 18-tasis seimas įvyks lapkričio 8 d. Chicagoje, šv. Kryžiaus parapijos patalpose.

REMKIME LIETUVIŠKĄ SPAUDĄ!

NL Bendrovės Valdyba yra nutarusi laikraštį siuntinėti tik už \$5.00 pirmuosius po užsakymo metus, t. y. naujiems skaitytojams.



JAV sekretorius Kissinger lankosi Ottawoje.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS - NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle H8P 1C4, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$9.50, visur kitur - \$10.00.
Rėmėjo prenumerata nuo \$15.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskiras numeris 25 c. Adm. ir laik. red. F. P. Paukštaitis.
Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE H8P 1C4, Que.
Tel. (514) 366-6220

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonę. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuostatais. Rankraščiai grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ir neleidžia neatsako.

KAŽKAS NEPAPRASTO...

Hamiltono lietuvių kolonija nėra didelė skaičiumi, nei pasižymi kokia ypatinga istorine reikšme, kaip kad ne viena mūsų kolonija kitur. Ši kolonija nepasizymi prieškarinėmis veiklomis, didesniu skaičium senųjų emigrantų palikuonimis.

Hamiltono lietuvių organizuota veikla prasidėjo po Antrojo Pas. Karo atvykusių emigrantų dėka. Į šį industrinį miestą pateko pajėgiausi žmonės iš DP stovyklų Vokietijoje bei iš kitur. Tad ir atšvėčia 25 m. Bendruomenės sukaikis sutampa su šių žmonių atvykimu į Hamiltoną.

KLB Hamiltono Apylinkė įsteigė prieš 25 m. Veiklai išvystyti nereikėjo ilgesnio periodo, nes be ilgesnių svyravimų susiformavo įkieta veiklos branduolys, kuris ir iki šios dienos yra nesuminkštinamas.

Jie ne tik veikla, bet savo pranašumu pirmąją tarpe daug didesnių lietuvių kolonijų. Kas dar nuostabiau, kad praleidžia kai kurias didesnes kolonijas ne tik Kanadoje, bet ir Amerikoje.

Hamiltoniečių lietuvių veikla nesibazuoja vien tik ideologinėmis požiūriu. Jie yra lietuviškosios kultūros puoselėtojai. Pastoviai dir-

bantis mėgėjų teatras Au-kuras. Stebūdingu būdu jau neseniai perima iš vyresniųjų kūrybinį darbą ir tokiu būdu šis kultūros židinys gali dar ilgai, ilgai išsilaikyti. Kad ir Gyvataras-patvariai dirbant tautinių šokių grupė-reprezentavo ne kartą ne tik lietuvius, bet ir pačius kanadiečius.

Hamiltoniečiai lietuvių gana stiprūs ir ekonominiu atžvilgiu. Jie patys pirmieji Kanadoje įsteigė nuosavus Kredito Kooperatyvo namus. Jie ekonominiai veiksai ir neužsileidžia daug gausenai Toronto arba Montrealu. Taipgi yra ir privačių verslo įmonių - B Kronas Ltd, Tri Realities Ltd., bei kiti, kurie prastmuša už lietuvių veiklos ribų.

Kažkas nepaprasta, kad hamiltoniečiai pajėgė atžymėti ir KLB veiklos sukaiktį stipriau negu kitur. Jie mokėjo į ją įplinti Dainų ir Šokių šventę ir tuo labiau XXI Kanados Lietuvių Dieną, kai šios paskutiniosios tradicija įvesdami ir suorganizuodami kadaise pačią pirmąją.

Tai garbė Hamiltono kolonijai, visiems jos nepalstamiems darbuotojams ir ypač, kai kuriems atskiriesiems asmenims.

"Nepriklausoma Lietuva"

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" REDAKCIJAI

Čia pridėdama iškarpa iš "Tėv. Žiburių" 10.07.75 apie Australijos lietuvių. Pertraukus svajones, mums reikia žinoti, kokia yra teisinė padėtis ateivių Kanadoje, o ypač atvykusių po II pasaulinio karo? Pagal ankstyvesnius įstatymus mes, nors ir piliečiai būdami, galėjome būti departuojami, jei nusikaltume. Vėliau buvo žadama keisti konstituciją ir visus piliečius suliginti. Prašoma pakomentuoti kompetetingą teisininką ir prašyti jį parašyti straipsnį, kokia dabar faktinė teisinė mūsų padėtis? Gal yra kas šiuo reikalu darytina?

Tai svarbus reikalas ir jūs gerai padarytumėte, jeigu imtumėte jį išaiškinti, nes g. žmonės to nežino. O pasiūlykus akliems ir tingiems, vėliau gali tapti labai gailėta.

A. Kazlauskas

Ontario.

2 psl.

Kai 1974 m. rugpjūčio mėn. Australijos min. pirmininkas Whitlam padovanojo Pabaltijo valstybes Sovietų Sąjungai, oficialiai pripažindamas de jure esamą okupaciją, tai daug kam atrodė, kad tas pripažinimas yra daugiau psichologinis reikalas, noras įsisteikti Sovietų Sąjungai bei laimėti sovietų palankumą Whitlamo žygiams tarptautiniame forume, pvz. įsiūlyti Australijos užsienio reikalų ministrui sen. Willesee į JT pirmininkus. Tačiau gyvenimas parodė, kad tas baltiečių padovanojimas Sovietų Sąjungai praktiškai gyvenime turi daug gilesnių ir labai liūdnų pasekmių. Tam paliustruoti pacituosiu ištrauką iš dr. I. V. Ozols kalbos, pasakytos š.m. birželio 7 d. išvežtųjų minėjime Adelaidėje, kuri suruošė Baltic Council ir kur dalyvavo žemės ūkio ministeris, pora senatorių, visa eilė parlamentarų ir per 1000 klausytojų, kurių didelį dalį sudarė australiečiai.

Dr. Ozols, dabartinis Baltic Council P. Australijoje pirmininkas, savo įžanginėje kalboje, paremtoje faktais, pareiškė: "Senatorius Willesee, Australijos užsienio reikalų ministras, pripažino, kad Australijos piliečiai baltiečių kilmės Australijos

PANORAMA



JAV prezidentas Gerald Ford Battuosiuose Rumuose, tik pradėjęs eiti prezidento pareigas. Nuotrauka iš "Time"

KUKLUSIS FORDAS Pranys Alšėnas

Jau suėjo daugiau kaip vieneri metai laiko, nuo prezidento Gerard Ford'o atskraistymo į Baltuosius Rūmus. Ta proga torontieško dienašlio The Globe and Mail "Washingtonis" korespondentas, John Picton rašo ir teigia, jog amerikiečiai jau kurį laiką nebepasakoja daugybės juokų apie Ford'ą. Keistos šio didelio krašto žmonių pastabos apie naujojo prezidento gimus kramtymą arba futbolo žaidimą, tapusios daugiau nostalgikos negu kandžios.

Per metus Ford'as įrodė jog, kad ir nebūdamas išrinktu šiuo dideliu Rūmų vadovu, savo buvimą juose visiškai pateisinęs.

Negana to, prezidentas Ford'as į Baltuosius Rūmus atnešęs nemeluotą savąjį nuosirdumą, kai toks nuosirdumas buvęs pradinges, mažlausia, dviejų priešfordinių Baltųjų Rūmų administracijų metu. Toks jo nuosirdumas esąs matomas ir, sakykime, beveik apčiuopiamas. Jeigu, girdi, Ford'o administracijos prašys kokio nors patarimo ar pagalbos - mažų mažiausia - būsi nuodugniai išklaudytas ir, greičiausia, pagelbėtas.

Patys Ford'o padėjėjas, esą be jokių ginčų sutinka, jog prezidentui daugelį klausimų padeda išrišti jo du labai geri privatumai, tai - kuldumas ir nuosirdumas.

Tarp Kanados ambasados Washington'e pareigūnų ir Baltųjų Rūmų valdininkų - jau

daug geresni santykiai, negu jie buvę tarp ankstyvesnių administracijų.

Vienas, esą, mažai žinomas pavyzdėlis, dabar patvirtintas:

Rufus Smith, buvęs Deputy Chief of Mission prie JAV ambasados Ottawoje, 1973 m. sausio mėn. buvęs paskirtas deputy assistant sekretoriumi specialiai JAV santykiams su Kanada.

Kanada buvęs ir dabar tęsęs vienintėlis išskirtinis kraštas, turintis specialų Amerikos pareigūną šių dviejų kraštų santykiams aparti ir reguliuoti.

Kada, girdi, Mr. Smith buvo besirengias užimti jam paskirtą postą, Kanados parlamentas priėmęs rezoliuciją, pasisakančią prieš JAV atnaujintus oro puolimus Š. Vietname. Nixon'as dėl šio Kanados veiksmo buvęs įaudrintas. Tuojau po to Mr. Smith gavęs telefoninį parėdymą/nesakoma iš ko asmeniškai/ iš Baltųjų Rūmų laikyti nuosirdiai nuo naujosios savo raštinės... Tai buvęs Baltųjų Rūmų mostas, uždelsti "greitesni sužinojimai" apie Kanados parlamento rubalsuotą rezoliuciją, o tuo pačiu, Baltųjų Rūmų nepasitenkinimo kanadiškąja politika parodymas. Specialusis JAV pareigūnas Rufus Smith po to nepasirodęs naujoje raštinėje net tris savaites laiko.

ILGAI UŽTĘSTAS REIKALAS

Prieš daugelį metų Hamilton'e buvo įsteigta Lietuvių Namų Bendrovė su šerų kapitalu patatytai Tautinuis Namus. Iniciatoriai kelis metus kėlavo po plačias apylinkes, garstino tą T. Namų užmojį, bet nupirko seną pastatą ir atskirą sklypą, ir T. Namų nepajėgė pastatyti.

Atišku savaimė, kad vien tik gerų norų ntekad nepakanka, bet reikia dar sveikos galvosenos, o svarbiausia, tai sąžiningumo. Jau keli metai, kai šerūninkai nubalsavo tą Hamiltono LN B-vę likviduoti: senas pastatas ir sklypas jau seniai parduoti, bet galutinė likvidacija vis dar vilkinama. Yra žinoma, kad nekurie valdybos nariai iš tos bendrovės kasos ima si algas, bet metinėse apyskaitose to visai nepažymi. Nors minima bendrovė neturi jokių nuosavybių, jokia priežiūra ntekur nėra reikalinga, bet metinėse apyskaitose keltinų išlaidoms pažymėta 2.500 dol. ir dar plus nenumatytų išlaidų \$1.000, - idomu, kokios yra tos prašmatintos keltinės ir kur, ir ar jos neatkreips vieną kartą dėmesį atitinkamų kor. L. A.

Hamilton'as, Ont.

P.s. Tarpindami šio laiško autoriaus minimą iškarpa "Australijos lietuvių rūpesčiai" su jo paties pabraukimais, tikimės susilaukti iš Kanados teisės žinovų paaiškinimo

pritaręs tokiam gerai sugestijai.

Tarp Kanados ir Amerikos esą dar daug neišspręstų klausimų, kaip energijos politika, taisyklės kal kurių ūkio produktų eksportui, Kanados užsibrėžimas siekti artimesnių santykių su Europos Bendrosios Rinkos valstybėmis ir t.t. Bet geriems norams esant, viskas būtų galima išspręsti arba padėti pataisyti.

IŠTRAUKA IŠ KLB KRONIKOS nr. 17.

Nijolė SADŪNAITĖ perrašinėjo LKB kroniką su raš. mašinėle. Užtat buvo nutelsta 3 m. kalėjimo griežto režimo lageriuose ir 3 m. ištrėmimo Sibira.

Jos paskutiniai kalba-pasiteisinimas Vilniaus teisme dedamas čia sutrumpintas:

— Ši diena yra laimingiausia mano gyvenime, — kalbėjo teismojė. — Aš esu teisama už "LKB Kroniką", kuri kovoja prieš fizinę ir dvasinę žmonių tironiją. Reiškia, aš esu teisama už tiesą ir meilę žmonėms! Kas gali būti gyvenime svarbiau, kaip mylėti žmones, jų laisvę ir garbę. Meilė žmonėms — visų didžiausioji meilė, o kovoti už žmonių teises — gražiausioji meilės daina. Tegul ji skamba visų širdyse, tegul niekados nenutyla! Man atiteko pavydėtina dalis, garbinama lemtis — ne tik kovoti už žmonių teises ir teisingumą, bet ir būti nuteistai. Mano bausmė bus mano triumfas! Gaila tik, kad mažai spėjau dėl žmonių pasidaruoti. Su džiaugsmu eisiu į vergiją dėl kitų laisvės, ir sutinku mirti, kad kiti gyventų.

Šis teismo noriu paprašyti, kad išleistumėte į laisvę iš kalėjimų, lagerių ir psichiatrinų ligoninių visus žmones, kurie kovojo už žmogaus teises ir teisingumą. Tuo įrodytumėte savo gerą valią ir būtų gražus indėlis, kad gyvenime būtų daugiau harmonijos ir gerio, o gražusis šūkis: "Žmogus žmogui brolis" virstų tikrove."

Ši kilni asmenybė, Didvyrė Lietuvaite kovoja už pagrindines žmogaus teises, kurios ir konstitucijoje numatytos. Ji kovoja ir už savo tautos laisvę. Garbė jai.

Tik galima, kad rusai komunistai dar nėra priaugę su prasti žmoniškumo, nei Vakarų kultūros laisvės supratimo!...

• Santa Monikos Amerikos Lietuvių Klubas rengia nekasdieniškai idomų solistės Stasės Pautenienės dainų vakarą-rečitalį spalio mėn, 18 d., šeštadienį, 7 v. v., Santa Monica Bay Women's Club salėje, 1210 4th St.

Programoje bus išpildyti lietuvių ir kitų kompozitorių kūriniai, klasiško ir lengvo (Nukelta į 3 psl.)



IŠ DAINŲ ŠVENTĖS VILNIUJE (Iš J. Aušrotos surinktų nuotraukų)

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Šaukt ar kviešt į kovą, šiomis dienomis, kai tiek daug kalbama apie taiką, ramybę, koegzistenciją ir de-tantę, nėra per daug popu-liarus dalykas. Tačiau, dva-sia kažkaip nerimsta ir tiek. Tikriausiai, čia bus kaltas paveldėjimas, jei jau ne iš pačių gimdytojų /kurie tikrai buvo ramūs /, tai, greit-čiausiai, nuo prosenolių, Jiems ir reikėtų dėkoti už karingos nuotaikos sužadini-mą. Tiesa, čia jau reikia pastebėti, kad kariauti su priešais visada pristikdavo ryžto. Trauktis, bėgti, vi-sada buvo ir drąsiau ir leng-viau. Atseit, dvasia niekad neturėjo didvyriškų polėkių. Gaila, bet nuo tiesos nepa-bėgsi...

Tačiau, užsėdus ant popie-rinio žirgo ir tik rašoma plunksna apsiginklavus, pul-ti kovai nelabai pasirošusius redaktorius, drąsos ir užsispyrimo kažkaip ne-trūksta. Žengti tos kovos laukan beveik su šypsena ir pasitenkinimu. Svarbiausia, esi ištikinas lengva perga-le, ir, maždaug, beveik ma-tai ir jauti laurų vainiką ant galvos, kurį spaudos nuo-traukose kartkartėmis mato-me ant vieno mūsų poeto galvos. Pagal Eloną Vatš-nienę, net ir pats kilniaus-sias tikslas nepateisina priemonių jam pasiekti. De-ja, pas mane - priešingai. Taigi, šioji kova redakto-riams vykdoma beveik iš pasaly, iš anksto nepaskel-bus jokios deklaracijos ar ultimatumo. Širdį tik mau-džia piktokas jausmas, kad kovon nepalydi nei mergu-žėlės lėlijėlės su gėlėmis rankose, nei, pagaliau, ne-sigirdi šalikely jokių valia-vimų. Negali atstginti jaus-mo, jog, gal esi vienai vie-nas...

Tas jaunas mergužėlės gal ir galima patėisinti. Šiaip ar taip, jos vis mažiau ir mažiau skaito ir seka lie-tuvišką spaudą, bet kur dingo visi kiti? Na, o dabar - pa-čios kovos sukūrin.

Taigi, jau ilgą laiką pa-širdžius dilgina / ir ambi-ciją / redaktoriaus nuolati-niai pertaisymai - lietuvini-mai - amerikinių didmiesčių pavadinimų. Štai, iš mano-sios Chicagos, padaroma Čikaga, iš tokio New York, lieka tik Niujorkas. Griebi-tuoj koki žemėlapi / nesvar-bu kieno išleista / ir nori pasitikrinti, kas teisus. Ma-tai, spalvuotame popieriuje ir demoniška šypsaisi - vi-si miestai, jų pavadinimai, žymimi jų originaliais var-dais. Rūpestingai peržiūrė-jus, taip ir neteko užtikti, koki ten Vilksbėrij, Skran-toną, Broktoną ar Rytinę Či-kagą. Visi vardai aiškiai už-rašyti vietine kalba, tarimu ir rašysena. Beje, palauki-te, na, o kaip su Lietuva? O, čia jau daug piktumo, ne-pasitenkinimo, širdgėlos tenka lieti. Terlioja svetl-mieji ir peckloja mūsų gra-žius lietuviškus pavadin-i-mus. Štai, pasigrožėkime visokiais Kowno ar Kauen, dar kitokiais kaip Wilno, Vil-na. Tik viener kitur užtinki Kaunas ar Vilnius, kai kada Vilnyus. Visai pelnytai pik-tinamės tokiais neraliuotais iškraipymais, kaip Memel, Kėdainį, Olyta, Schaulen ir t.t. Klaipėda, Kėdainiai, Aly-tus, Šauliai - tai vis lietu-viški natūralūs ir gražūs vardai, sudarkyti vokiškai ar slaviškai, mums, tik jau ne prie širdies ir nėra mieli ir savi. Tad, gal ir nevisai leistina amerikiečiams taip-gi brangius ir visuotiniai priimtus ir plačiai naudoja-mus miestų vardus lietuvin-ti, iki beveik neatpažinimo jų originalios struktūros. Taikykime vienodą saiką sau ir svetimiesiems. Jei pik-tinamės, jei kitataučiai iš-kraipo mūsų miestų vardus, tai nėra logiška tuo pačiu atsilyginti ir jiems... Kitu atveju turime nutylėti viso-kius Wilna, Kavenus, Šewen-cany ir kitus su antilietu-viška tendencija kalamus vardus. Taigi, laimėta ar pralaimėta manoji kova?

sūnus iš Tauragės /, diako-nas Fr. Skėrys iš Mannhei-mo ir evengelikų Bažnyčios reikalų vedėjas bei buhalte-ris Fr. Šlenteris iš Bre-meno.

Suvažiavimui kaip ir pa-staraisiais metais vadovavo ilgametis Liuteronų pasau-linės tarnybos vokiečių na-cionalinio vyr. komiteto igi-liotinis, Bažnyčios tarėjas kunigas dr. Ernst Eberhard iš Stuttgarto.

Po geros vakariinės visi susirinko konferencijos sa-lėje. Kunigas dr. Eberhard atidarė suvažiavimą sveiki-nimu, suminėjo tuos, kurie negalėjo atvykti, perskaitė sveikinimus ir pranešė mi-rsluosius. Po sveikinimų suvažiavimo rengėjas pa-darė trumpą pranešimą apie Pasaulio Liuteronų Sąju-nos egzekutyvinio komiteto posėdį.

Antradienio rytą po pus-ryčių paskaitą skaitė prof. dr. Bernhard Klaus iš Erlan-geno tema: "Evangelikų iš-pažintis - praeities pa'yri-mai ir pamokos dabarčiai".

Po pietų diakonas Franke darė pranešimą apie diako-niją Bavarų evangelikų lu-teronų Bažnyčioje ir po to vedžiojo visus dalyvius po Rummelsbergo įstaigą. Čia kiekvienas savo akimis ga-lėjo įsitikinti, koki mūži-nišką darbą atlieka Rum-melsbergo įstaigos darbi-ninkai, tarnautojai ir dva-siškai. Vakare stipendijos referentūros kunigas Ellin-ger iš Stuttgarto skaitė pas-kaitą tema: "Ekumeninio keitimosi nauda ir pavojai išsivystymo programoj".

Trečiadienį prieš pietus paskaitą skaitė Nuernbergo miesto misijos direktorius kunigas H. Liebl tema: "Pa-tyrimai telefono stelovadoj".

1973 metais visoje Vakarų Vokietijoje 46 vietovėse skambino stelovados reika-lais virš 200.000 žmonių, ieškodami pagalbos ir pata-rimo. Vien Nuernbergo skam-bino 1974 metais virš 4000 žmonių. 1974 metais Nuern-berge kasdien buvo 15 pasi-kalbėjimų telefonu. Tarp moterų ir ypatingai tarp jau-nuolių pasigallėtina smar-kiat padidėjo girtavimas. Ba-variijoje 1974 metais nusižu-dė 2230 žmonių t.y. 10% daugiau negu 1973 metais. Eismo ir automobilio nelai-mėse žuvo 2350 žmonių. Ar tai ne baisūs reiškiniai mū-sų 20 amžiaus pabaigoje?

Ketvirtadienį po pusryčių buvo Biblijos nagrinėjimo paskaita tema: "Naujos for-mos sielovadoj pagal pavyz-dį Pastoral Clinical Educa-tion USA", skaitė ligoninių kunigas Peschke iš Nuern-bergo.

Bažnyčioje vyko kasdien rytinės ir vakariinės pamal-dos, kurias pakaitomis lai-kė visų penkių tautybių ku-nigai. Kasdien po pusryčių vyko Biblijos studijos. An-tradienį Bibliją nagrinėjo mūsų garbės senjoras kun-i-gas A. Gelžinius iš Jezajo, atsigavęs po sunkios ligos. Tai buvo viena iš geriausių Biblijos studijų, kokią esu girdėjęs per paskutiniuosius metus, nes buvo nuodugnai, kruopščiai paruošta ir vi-siems suprantama.

Trečiadienį kunigas Pau-lius Urdzė iš Oldenburgo kalbėjo apie Jono Evangeli-ją. Ketvirtadienį Biblijos se-minarą iš antrojo Petro laiško keli perskyrimus pravedė kunigas Gėmes / vengras / iš Stuttgarto. Po kiekvieno Biblijos nagrinė-jimo vyko gyvos diskusijos.

Popiečiai iki kavos buvo vi-suomet laisvi. Tuo metu ats-kirų Bažnyčių atstovai tarė-si savo reikalais ir nustati-nėjo ateities darbo galres.

Mūsų vicesenjoras kun-i-gas Juozas Urdzė padarė la-bai platų pranešimą apie sa-vo kelionę po Lietuvą š.m. gegužės viduryje. Kalbėjo apie gimtąjį kaimą Akmenę, apie Biržų miestą, susitiki-mą su reformistų superin-tendentu kunigu Jašinsku ir kita. Jis parodė virš 150 skaidrių iš savo kelionės po Lietuvą. Visi su dideliu dė-mesiu klausėsi jo praneši-mo ir žiūrėjo paveikslų iš dabartinės Lietuvos. Kunigas diakonas Fr. Skėrys parodė skaidrių iš pasaulinės dar-žininkystės ir sodininkystės parodos Mannheime, kur š.m. gegužės mėn. 29 d. buvo nuvykęs su evangelikais mo-kiniais iš Vasario 16 gim-nazijos.

Ketvirtadienį po pietų visi dalyviai padarė labai puikų ekskursiją į Nuernbergą, 900 su viršum senumo ir kultūriniais paminklais gau-sų miestą. Jis turi dabar virš 500.000 gyventojų. Paskutinio karo metu apie 80% šio miesto buvo bombų sunaikinta, bet pils ir mies-to centras taip atstatytas, kaip prieš karą. Architek-tai ir statybininkai atliko labai gerą darbą.

Paskutinį vakarą atvyko vyr. Bažnyčios tarėjas ir apskrities dekanas kunigas dr. Hans Luther iš Bavarijos Evangelikų Liuteronų Bažny-čios centro. Jis iš savo vy-riausios bažnytinės įstaigos perdavė visiems suvažiavi-mo dalyviams sveikinimus ir geriausius linkėjimus. Pa-siebėtina, kad kunigas Luther yra gimęs Maskvoje. 1918 m.

Jis nuo Raudonosios Armijos pabėgo iš Maskvos ir su tė-vais pasitraukė į Sibirą. 1921 metais iš ten išemigravo į Vokietiją ir apsislojo gyven-ti Augsburgėje. Jo tėvas tuo laikui jau buvo 45 metų am-žiaus. Pirmojo pasaulinio karo metu jis su tėvais lan-kėsi Dorpate ir buvo kelis kartus vyskupo Traugott Hahn sėdū. Vyskupas Trau-gott Hahn yra pirminis krikščionių kankinys Pabal-tijo kraštuose. Dabarinis Baden - Wuerttembergo švietimo ministris Hahn yra vyskupo Traugott Hahn sūnus. Kunigas dr. Luther padarė labai platų ir jaudi-mantį pranešimą apie savo išgyventą jaunystę Rusijoje, ypatingai revoliucijos metu ir bėgimą iš Sibiro Vokie-tijos.

Penktadienio rytą po pus-ryčių visi dalyviai nuošir-džiai padėkojo kunigui dr. Eberhardui už suvažiavimo suorganizavimą bei puikų pranešimą, už tokios gražios vietos suradimą Rummels-berge ir po to visi išsis-kirstė į namus prie savo tiesioginių darbų.

• Chicagoje leidžiamas ir spausdinamas lietuvių evan-gelikų Liuteronų laikraštis "Svečias" 40 iki 60 pus-lapių / įeina drįgubas nume-ris, tai 120 puslapių /, pasi-rodė keturis kartus į metus.

SANTA MONICA...

(Atkelta iš 2 psl.)

pobūdžio, palydimi plano, gi-taros ir bubno.

Koncerto salėje bus išsta-tyti, neseniai iš Paryžiaus meninės viešnagės grįžusios dail. Geštartienės paskuti-nieji tapybos darbai.

Koncertas yra viešas ir rengiamas klubo kultūrinų parengimų tradicijoje.

LIUTERONŲ KUNIGŲ IR BAŽNYČIOS DARBUOTOJŲ
SUAŽIAVIMAS

Fr. Skėrys

Atlaikęs kartu su kapelio-nu kunigu J. Dėdinu ekume-ninės pamaldas Vasario 16 gimnazijoje, atidarant nau-jus 1975/76 mokslo metus /kartu su kunigu B. Liubi-nu /, Tautos šventės proga 8691 L.S.Co. lietuvių kuo-poje Schwetzinge, išvykau į išelių evengelikų liuteronų kunigų ir Bažnyčios darbuo-tojų suvažiavimą Rummels-berge prie Nuernbergo. Su-važiavimas vyko nuo rugsėjo 8 iki 12 d. naujame moder-niškame pastate. Kiekvie-nas dalyvis gavo atskirą kambarį su visais patogu-mais.

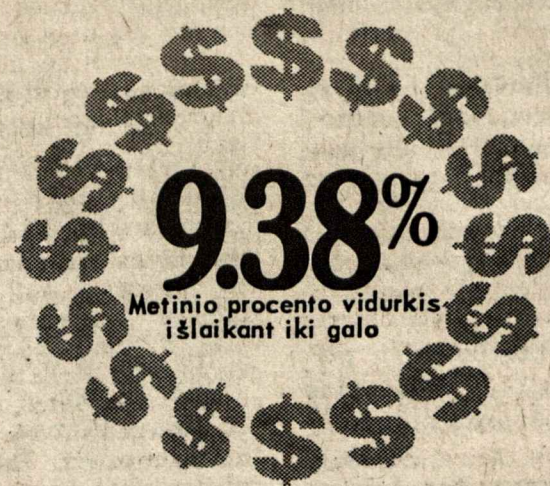
Iš viso su personalu, ser-gančiais ir mokiniais, ten yra virš 2500 žmonių. Tai jau mažas miesčiukas, esąs tarp miškų ir kalnelių. Rum-melsbergo įstaigų šūkis: pa-galba - viltis - gydymas. Čia yra keletas ligoninių, sene-lių ir slaugymo prieglaudų, namai psichiškai pakriku-siems, prieglaudos sunkiai auklėjamiems vaikams ir jaunuoliams, luošųjų prie-glauda, specialūs namai pa-ralyžuotiems, rehabilitaci-jos centras, poilsio namai 1975. X. 15

suaugusiems ir šeimoms, seselių ir slaugymų perso-nalo mokykla, lavinimosi centras, diakonų akademija, įvairios dirbtuvės ir t.t. 30 namų priklauso Rummels-bergo įstaigoms, išsklaidy-toms po visą Bavariją. Dia-konų įstaigos įkurtos 1890 metais Nuernberge. 1905 metais pradėti statyti pir-mieji namai Rummelsberge. Šita vidaus misijos įstaiga švenčia šiais metais savo 70 metų sukaktį.

Rummelsberge yra ir Ba-variijos evengelikų liuteronų susitikimo centras. 2,5 mil. evengelikų liuteronų gyvena Bavarijoje, arba sudaro 27% visų gyventojų skaičiaus.

Šiais metais didžiausią dalyvių grupę sudarė estai 13, latviai 12, vengrai 7, lie-tuviai 6 ir lenkai 3. Iš viso 41 žmogus. Lietuvių grupę atstovavo kunigai: senjoras A. Keleris iš Bremeno, gar-bės senjoras A. Gelžinius iš Braunschweigo, vicesenjo-ras Juozas Urdzė iš Bonn-Bad Godesbergo, Rudolfas Vymeris iš Bergkircheno prie Bad Oeynhausa / žino-mo kunigo Augusto Vymerio

CANADA SAVINGS BONDS



- FILNAI GARANTUOJA KANADOS VYRIAUSYBĖ
- MOKAMI GERI NUOSIMČIAI KASMET
- PILNA VERTĖ IŠKEIČIAMI BET KADA SU NUOSIMČIAIS



M Ū S Ų M A Ž I E S I E M S

Lietuvių liaudies pasakaltės

VIRVĖ PASIKARTI

Vienas žmogus buvo tlek nusilgyvenęs, kad dažnai ir pavalgyti ko nebeturėdavo. Prastumta, būdavo, dieną ir dieną pas turtingąjį brolių, kad ašas sušelpų. Nusibodo, pagaliau, turtingajam kaitšoti duonos kąsnius, ir jis nutarė daugiau neduoti nė trupinio. Taip kartą jis, kai atėjo nusikurėlis brolis prašyti pagalbos, ėmė ir pasakė:

–Eik sau, kur nori. Klek galėjau, daviau, ir kada tu man visa tai atidiosi?

–Tai kaip man dabar gyventi, broli? –sudejavo nusikurėlis. –Jei jau tu man nepadėsi, tai kas gi bepados?

–O kas man darbo? –piktai atkirto brolis. –Jei tu nebeturi iš ko gyventi, tai eik ir pasikark!

–Bet kad aš nė virvės neturiu, – pasiskundė vargšas. Brolis atnešė iš priemenės pusę senų vadelių ir padavė jam sakydamas:

–Štai ir virvė, kad neturi!

Nusikurėlis padėjo broliui už virvę ir nuėjo į mišką kartis. Bet niekaip negalėjo tinkamo medžio rasti: vienas buvo per aukštas, kitas per žemas, trečias – labai šakotas. Jis išvaikščiojo visą mišką ir nerado tinkamo medžio pasikarti.

Pagaliam nusikurėlis atsiminė brolio lauke esant seną laukinę obelę ir nuėjo ten. Ta obelė jam tiko pasikarti. Jis ilpo į obelę, vieną virvės galą pririšo prie šakos, kitą susiklipavęs užnėrė sau ant kaklo ir jau taiko akimirka pasileisti, tik staiga pastebėjo žemiau kojų dreivę medyje. Jam parūpo pažliūrėti į tą dreivę. Įkišo ranką ir ištraukė užsūtą rankovę su pinigais. Nudžiugo vargšas, nustėmė nuo kaklo kilpą ir, palikęs virvę medyje, linksmas parėjo namo.

Netrukus jis nusipirko duonos, paskiau arkli, ratus, ir pradėjo gyventi. Turtingasis brolis pagalvojo sau: "Ar tik nebūs jis kur pinigų radęs, kad ėmė tvarkytis? O gal mano pinigai bus išėmę iš obelės?" Ir nuėjo pažliūrėti. Taip, tikrai: obelės dreivė buvo tuščia, ten pat kabėjo virvė su kilpa. Ta pati virvė, kurią jis buvo davęs broliui pasikarti. Pakvaišo vyras iš širdgėlos, pinigų netekęs, užsileidė ant kaklo kilpą ir pastakorė.

BATAI TELEGRAFU

Viena motina buvo girdė

Viena motina buvo girdėjusi žmones šnekančius, kad telegrafu stundžiamos visokios žinios, stundžiamai pinigai. Kartą ji sumanė telegrafu nusiųsti batus savo sūnui. Paprašė kalmyną parašyti laišką, tas parašė, ir ji idėjo tą laišką vienai batan, o kai priėjo, pasiėmė kopėčias, nuėjo prie telegrafo stulpo ir palypėjusi pakabinė batus ant vielos.

Rytą vienas bernas pamatęs nustėmė batus nuo vielos, žiūrė – visai nauji, o viename laiškas besas. Perskaitė ir viską suprato. Jis greitai nustavė savo senus batus ir apstovė naujais; parašė laiškelį, idėjo į vieną batą ir abudu senuosius pakabinė ant vielos toje pačioje vietoje.

Motina atėjusi rado ant telegrafo vielos senus batus ir viename laiškelį. Nunešė kalmynui, ir tas perskaitė: "Ačiū mamytai už naujus batus, štai gražinu savo senuosius". Motina džiugiai tarė:

–Dievulėliau, kad vaikas, tai vis vaikas, parsiuntė ir tuos savo senuosius batus.

MELŽEJA IR VAGIS

Kartą merga vakare nuėjo tvartan karvų melžti. Priėjus prie pirmos karvės, ji pastebėjo už jaučio, kampe pasislėpusį vagį. Merga apsimetė nematanti ir pradėjo pati viena šnekėti:

–Taraudama per kelerius metus susidėstu pinigų Turėdama pinigų, susirasiu ir vyrą. Kai ištekėsiu ir susilauksiu dviejų sūnų, tai vieną pakrikštysiu Jonu, kitą Petru. Kolei vaikai bus maži, aš juos šauksiu pusbaisiu: "Jonkuk, Petruk"; kai paugės, balsu šauksiu: "Jonai, Petrai"; o kai užaugs vyrai, šauksiu visa gerkle rėkdama: "Jonai, Petrai!"

Išgirdė šaukiant, atbėgo tvartan šeimininkas su berne /jie buvo vardu Jonas ir Petras/ ir klausia mergos: Ko tu rėki?

–Žiūrėkite, kas už jaučio kampe tupi! – atsakė merga, rodydama pasislėpusį vagį.

Taip vyrai ir suėmė tą vagį.

SENELIS IR ANŪKAS

Buvo didelio bado metai. Javai neužderėjo, gyvuliai išdysė, žmonės mirė. Kai kurie kietos širdies žmonės, stigdami maisto, ėmė į girias vežti savo nusenusius tėvus, kad kiek sutauptų sau valgių.

Vienas žmogus, pačios prikalbintas, išsodino į vežimą savo visai pasenusį tėvą ir išvežė į girią. Nemačiomis išsekė paskui sūnelis. Kai žmogus iškėlė iš rogių senelį ir, sukūręs ugnį, ruošėsi atgal važiuoti, sūnelis tarė:

–Tėte, nuvilk nuo senelio kailinius.

–O kam tau jie reikalingi? – nustebęs paklausė tėvas.

–O kuog? aš tave apvilksiu, kai man reiks tave pasenusį čia atvežti? – paaiškino sūnelis.

Žmogus susimąstė. Jis pasiėmė tėvą ir parsivežė namo.

J. VENSLOVA

PAŽINKIME PRAEITĮ!

SENOVĖS KELTAI IR JŲ SĄRYŠIS SU LIETUVIAIS

Aplė Indoeuropiečių protėvyne

Ir Sename Testamente rašoma, kad galatai būvę labai narsūs kariai. Čia tektų dar pridurti, jog senovės keltai buvo tiksmo būdo, mėgo dainas ir buvo religingi. Julius Caesar /B.G. VI, 16/ rašė: "Natio est omnium Gallorum admodum dedita religionibus".

Keltų religija

Kaip senovės lietuviai, taip ir keltai tikėjo į pomirtinį gyvenimą, garbinę dangaus kūnus ir didžiastą gamtos jėgą: prof. L. Will /110-1078/ pažymėjo: Ju/keltų/ religija buvo garbinimas dangaus kūnų ir didžiųjų gamtos jėgų... Karo dievalčio vardas Nemon jungėsi su pačiu Marsu". Sulig J. Caesar /De bello gallico/ senovės keltai garbinę saulę, mėnulį, ugnį ir kitas dievybes.

Jie turėję pašvęstas upes ir giraites. Ypačingai branginę medį ažuolą: J. Adelung /2-56/: "Ažuolas pas galus ir jų dvasininkus buvo didžiulė pagarboj". Anot istoriko G. Dotti /19-39/, nuo drus /gr. ažuolas/ gavo pavadinimą dvasininkai druidai.

Būdama giliai religingi, keltai turėję nemažą savo dievalčių, deivų ir nimfų. Pagal prof. C. Jullian /37-102/ jų vyriausias dievas buvo Teutates, kuris laikomas tautinių keltų dievalčiu, nes jis sukūrė pačią keltų tautą ir buvo laikomas jų tėvu bei auklėtoju.

Poetas Lucanus minė keltų daugias ir audrų dievalčių Taranus. Nakties dievaltis pas keltus buvo vadinamas Ditis: Dr. G. Muehlmann /63-112/ rašė: "Ditis pas keltus buvo nakties dievaltis". Sulig B. Redfield /31-41/ senovės

keltai turėję vidudienio bei pietų deivę Arduiną.

Kadangi keltai garbinę saulę, tai jie turėjo ir saulės dievalčių, kuri vadinę net keliais vardais: Sulis /lietuviškai būtų Saulis/, Atys /lietuviškai kalmiečiai, kada saulė galvinančiai šildydavo, sakydavo "atata"/ ir Belenas. Jis dar buvo vadinamas ir gydymo dievalčiu, nes keltai tikėjo, jog Atys gydėdavo ligas. Jau mūsų minėtas istorikas B. Redfield /31-262/ konstatavo: "Sulis buvo britų keltų saulės dievaltis".

Anot prof. C. Jullian /37-102/, keltai garbinę žemę ir turėję žemės dievybę, kuri buvusi ne tik tautos, bet ir dievų motina. Be kitų vardų, ji buvo vadinama Samele. Pas galus ji buvo vadinama dar Danu: B. Redfield /31-91/: "Sentausta galų deivė buvo Danu... Danu atstovavo žemei ir jos vaisius".

Šalia mūsų jau minėto keltų karo dievalčio Nemon, keltai turėję pergalės deivę Epona: dr. L. Diefenbach /20-335/: "Keltų tautinė herojė Epona buvo pergalės deivė... Ji pasirodė, kaip žirgų dievaltis" ir artimą karo dievui deivę Litavis: A. Holder /32-245/: "Deivė Litavis", kuri galėjusi būti artima lietuvių laisvės deivei Lietuva /plačiau J. Venclova "Lietuvos vardo kilmė" 1972/.

Tikybines apeigas atlikdavo, dėvį baltais drabužiais, jų dvasininkai druidai, kurių rankose buvo ir tautos švietimas etc. Istorikas G. Dotti /19-45/ išvardijo keltų dvasininkų pareigas: "Druidai atliko religines, auklėjamą, teismines ir politines... Druidai buvo auklėtojai galų /keltų/ jaunimui".

- KANAUNINKAS JUOZASTUMAS VAIŽGANTAS, Jonas Aistis, 1974 m.
- Išleido Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija, atspauda iš L.K.M. Akademijos Suvažiavimo Darbų VIII t.

Tai nedidelio formato, 50 psl. leidinėlis. Antrinis pavadinimas duotas autoriaus poeto Jono Aistio –Rašytojo Saulėlydžio Drama.

Pradžioje nuostirdžiai pasisakyta:

Kanauninką Juozą Tumą – VAIŽGANTĄ pažinau asmeniškai: buvau dvejus metus jo studentas, buvau jo pirminkautos Lietuvių Rašytojų Draugijos valdybos narys, buvau ilgametis jo pamokslų klausytojas...

Vaižgantas buvo didelės iškalbos žmogus. Ir labai gaila, kad jo pamokslai liko neužrašyti, o tai būtų buvusi dar viena jo šakotos asmenybės ir kūrybos pusė, ir ne viena iš paskutiniųjų.

Vaiždingai ir labai konkrečiai aprašytas Vaižganto gyvenimo būdas kasdieninio gyvenimo situacijose: keliavė, santykiuose su studentais, leidyklomis ir redakcijomis...

Yra komentarai dėl tarybinių rašinių apie Vaižgantą, kurie, išvadoje, vėl patvirtina: "Neteisybė, Vaižgantas buvo vienalytis, kaip graikų tragedijos herojus, ir nuo seminarijos dienų iki pat mirties nenukrypo nuo pasirinkto kelo "tarnauti savo tautai". Neteisybė, Vaižgantas nebuvo dviveidis. Neteisybė, Tumas-Vaižgantas iki mirties buvo ištikimas tautai ir Bažnyčiai... Keltė jis ne politines gaires, o metodus. Tiesa, jis nepritarė dvasiškų politikavimui ir nusipolitikavimui. Lygia da-

lia jis nepritarė šūktui "vade ir sacristiam." Vaižgantas pats save aptaria: "Aš pats seniai jaučiu ir žodžiais skelbiu, tuo pačiu žygiu gramzdinamas ir tą prakelkta politiką, vieton etit apaštalaui mellės, teisybės, gallesingumo. Jaučiame kitą dėsni visose atmosferoje, ne tik savo kauluose,

Ir ne tai darome, ką mums sąžinė liepia. Ir, ai mums, amžinuosius dalykus pakeltus – laikinaisiais".

J. Aistis, pažymėdamas, kad pirmoje eilėje VAIŽGANTAS yra rašytojas, reaguoja į buvusių nepalankius atsiliepimus dėl VAIŽGANTO kūrybos neatbaigtumo, dėl, anot Jono Grišiaus "dėmių šviesioje VAIŽGANTO kūryboje".

Kalbant apie VAIŽGANTO konfliktus, štai J. Brazaitis žodis: "Seminarijoje sangvinkas, impulsyvus charakteris buvo įstatytas į drausmės rėmus – į pareigos pajautimą bei supratimą ir jos vykdymo reikala, į griežtą intensyvią darbą kliūtims nugaltėti. Ir tai padėjo Tumui išlikti visą gyvenimą morališkai tauriam, religiška išlikimam, pareigingam prisikimtam kunigo pašaukimui. Bet seminarijos vadovaujantiems auklėtojams Tumas nesidavė nulenklamas nuo tautinių ištikimimų ir nuo drąsos juo pareikšti. Jis buvo pralenkęs savo auklėtojus tautinės sąmonės raida ir veikliu išjungimu į tautinį darbą".

Yra natūralu, pabrėžia J. Aistis, kad pirmoji galvon jis daugiausia kentė nuo dvasinės vyresnybės ir savo konfratų kunigų. Pirmoji galvon konfliktas kilo dėl lietuviškumo, Rur Tumas ne tik nėjo į kompromisus, bet buvo atkaklus ir kietas. Kovojo vienas ir nesišaukė pagalbos. Apie kovą dėl lietuvių kalbos teisių Vilniaus vyskupijoje jis pats rašo: "Visa kova su lenkais ir jerarchais teko išlaikyti vienam viltninkui kun. Tumui. Redaktoriam A. Smetonai neteko pačiam susidurti su vienu jerarchu; jis tik plunksna pažymėjo kovos etapą ir jų etiką".

Tumas VAIŽGANTAS buvo daugialypė, kūrybiška asmenybė. Teko jam susikirsti ir su prezidentu A. Smetona, ironija gyvenimo keista, –dėl religijos ir krikščionių demokratų...

Jonas Aistis šiose apybraižose iš naujo sukelia dėmesį šiai spalvingai mūsų gyvenimo asmenybei.

Švietimas

Kaip tautos švietėjai, druidai turėjo ir savo mokyklas, kur buvo mokoma žodžių: G. Dotti /19-56/: "Jų /druidų/ mokymas buvo žodžių iš atminties."

Tačiau visas jų kultūrinis gyvenimas buvo bardų /dainų/, vatų /pranašų/ ir druidų rankose. kaip ir pastebėjo dr. C. Kephart /44-287/: "Kultūrinio gyvenimo vadovai pas keltus buvo bardai, vatai ir druidai". Pagrindinė pranašų /vates/ pareiga buvo tyrinėti gamtos dėsnius, o dainiai apdainuodavo, palydint lyrai, savo tautos žymiuosius įvykius. Prof. H. D. Arbois /14-145/ sako, kad keltų mokslą bei švietimą globojusi deivė Dana.

Keltų gyvenimo būdas

Sentaustas airių įstatymų kodeksas Brehan kalba apie pirmąją keltų gyvenimą, kur sakoma, jog keltai, susikaldę į mažas kiltis, valdomas paveldimų vadukų /rix/. O pati keltų vienybė buvo išlaikoma daugiau tikybiniais patvarkymais, nustatytais kilčių kunigų bendrame susirinkime, kuris turėjęs daugiau tautinį pobūdį: prof. C. Jullian /37-96/ nusakė: "Iš tikrųjų, šis susirinkimas /druidų/ buvo tautinio pobūdžio ir tėvynės prasmuo".

Prof. L. Will /110-1078/ pabrėžė: "Tokiū būdu druidai sudarė pastovios tvarkos tautinę ir patriotinę teokratiją... Visai panašiai buvo valdomos ir senovės lietuvių kiltys į J. Venclova /99-20/ konstatavo: "Vadinasi, tuo laiku /13 amž./ prūsai nebuvo atsiskyrę nuo lietuvių, nes pačio Dusburg liudijimu, prūsai su lietuviiais ir kitais buvo valdomi vieno aukščiausio kunigo /crive/."

Skaitytina keltų bajorija užsiliminėjo karo žygiais ir medžtoke. Romėnų žymus karvedys J. Caesar /B.G./ mini narsius galų raitininkus, o Polybios kalba apie svarbius keltų ginklus: kardą ir skydą. Liaudis dirbo žemę ir augino gyvulius.

Senovės keltai gyveno mediniuose namuose, dengtuose šiaudais ar skiedromis. Jie mėgo, kaip ir lietuviai, savo trobos čiukurus puošti žirgeliais. Jie gyveno vienasėdžiuose ar nedideliuose sodžiuose. /b.d./

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

MŪSU DARBŠTIEJI ŽMONĖS

Dr. Juozas Kaškelis to-
rontiečiams geriausiai pa-
žįstamas iš pirmųjų nauja-
me krašte, gyvenimo dienų.
Tuo laiku čia besikuria lie-
tuviai, prisimena kiekvieną
savoėjimą, ar tik didesni
žingsni. Ar tai pastogės iš-
kojime, ar darbo gavime, ar
valgyklos pasirinkime. Pra-
džioje visi valgėme valgyk-
loje. Ir koks tuomet buvo
nustebimas, kai lietuvių ap-
gyvendintame rajone, Dundas
gatvėje, užėjus į Baltic res-
toraną, už prekystaliu esan-
šeiminkas, prakalbino lie-
tuviškai. Guvus, visiems be-
sišypsas, paslaugus valgyk-
los savininkas kalbėjo lie-
tuviškai. Kviesdamas užimti
vietą, jis priėmė užsakymą,
opadavėjoms nespėjant, pats
ir patarnavo.

Tai buvo dr. J. Kaškelis,
vienas iš pirmųjų verslinin-
kų. Tuo pačiu anose aplin-
kybėse nemažai padėjęs sa-

vo tautiečiams.
Vėliau dr. Kaškelį mato-
me Paramos kūrime, Verslo
organizavime, Radio valan-
dėlės vedime, nekilnojamo
turto prekyboje, naujų so-
dybų planavime prie Simcoe
ežero, kur net gatvės buvo
pavadinotos lietuviškais var-
dais / Rūta, Nida /.

Dr. Kaškelis redagavo
Verslo skyrių 1967 m. iš-
leistoje knygoje Lithuanians
in Canada. Šiuo metu jis yra
Pasaulinės Antibolševikinės
Lygos Kanados skyriaus pir-
mininkas, aktyviai dalyvavęs
tarptautinėse konferencijose
Meksikoje, Washingtone,
Londono, Sveikatai sušluba-
vus negalėjo tik nuvykti į
peraitą suvažiavimą Braz-
ilijoje.

Žiūrint iš tos perspek-
tyvos, matosi, kad verslas ir
visuomeninė veikla buvo dr.
Kaškelio svarbiausias dar-

buotės akstinai. Tai buvo
tarsi, įgimtas, nuo pat ja-
nystės puoselėjamas pomė-
gis.

Dar anais metais dr. Kaš-
kelis studijavo prekybą Vie-
noje, o 1929 m. Freiburge
igijo ekonominių mokslų
daktaro laipsnį. Įvertinant
jamojo ekonomisto gabumus
ir užsienio patirtimą, dr.
Kaškelis tuo pat buvo pa-
skirtas finansų ministerijos
referantu. Tuo pačiu jis bu-
vo pakviestas mokytojauti
Aukštesnioje Prekybos Mo-
kykloje.

Vėliau dr. Kaškelis buvo
išsiųstas į Angliją atstovau-
ti Pienocentro, o 1938 m.
grįžęs į Kauną, atstovavo
įvairių kraštų prekybos fir-
mas. 1939 m. jis vadovavo
verslininkų ekskursijai į pa-
saulinę parodą New Yorke.

1940 m. bolševikams iš-
bėgus iš mūsų tėvyne, dr.
Kaškelis pasitraukė į Vo-
kietiją, o 1941 m. grįžęs į
Lietuvą, direktoriavo Pre-

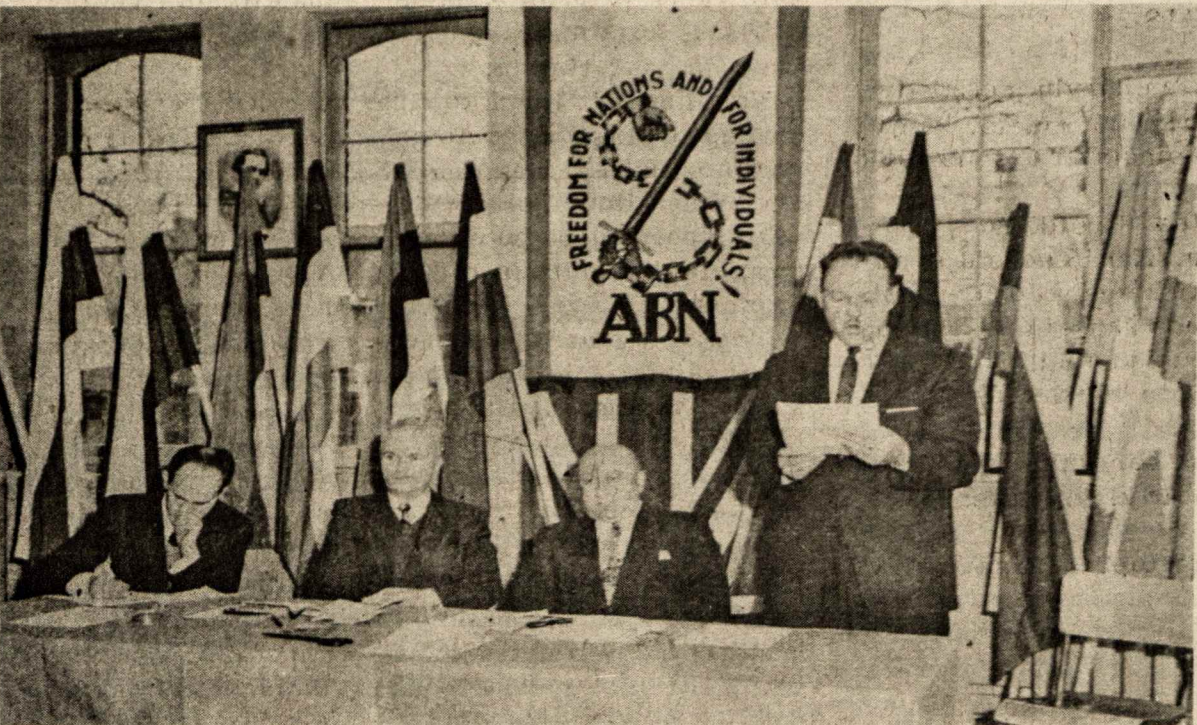
kybos Rūmams.

Vėliau, vėl pasitraukęs į
Vokietiją, vadovavo Kempe-
no lietuvių stovyklai, o 1949
m. atvyko į Kanadą.

Dr. Kaškelis, tarp kitų,
aktyviai dalyvavo ateitininkų
organizacijoje ir buvo vie-
nas iš Centro Valdybos nar-
ių.

Toronto dr. Kaškelis ak-
tyviai reikšėsi organizuojant
Bendriomenę, perkant pir-
muosius Lietuvių Namus.
Daug trūso padėjo gaminant
verslininkų filmą / kuri jau
yra baigimo stadijoje. Per-
eitis metais jis buvo iš-
rinktas Lietuvių Žurnalistų
Centrinės Valdybos Revizi-
jos Komisijos nariu.

Kaip plunksnos žmogus,
dr. Kaškelis bendradarbiavo
Tautos Ūkyje, Kosmose, Iš-
eivių Drauge, Versle, Lais-
vę, Rytę, Naujoje Romuvo-
je, Mūsų Kelyje, Nepr. Lie-
tuvoje ir Laisvoje Lietuvoje.
Išleisčių spaudos darbų ma-
tome Krikščioniškas soli-
darumas, Lietuvos Gintaras,
Žemės ūkio produktų reali-
zavimas, o 1952 m. Nepr.
Lietuva išleido Komunistas
be kaukės.



1958 metų ABN konferencijos Toronte prezidentas, antras iš dešinės dr. J. Kaškelis.

UŽSIENIO REIKALŲ

MINISTERIJOS PRANEŠIMAS

Kiekvienais metais per du milijonus kanadiečių keliauja į užsienio
kraštus, ir kai kurie jų turi sunkumų bei problemų keliones metu. Bet ir
kai kurie asmenys neapsisaugo rizikuodami sugadinti savo atostogų
arba tarnybines keliones nemalonumais, kurių dažnai jie galėtų
išvengti.

Ivaziavimo taisyklės į kita šalį yra nustatomos tos šalies vyriausy-
bes. Tos taisyklės apima dalį arba visus dalykus: ivaziavimo ir išva-
žiavimo vizas, muitą, ivezimą ir išvezimą valiutą, sveikatos liudijimą,
automobilio registracija bei įleidimą, tarptautinį ir vietinį vairuotojo
leidimą, sienos pereinimo bei patikrinimo punktus, turistines korteles.

Naujausios informacijos turėtų būti gautos iš atitinkamos šalies
ambasadų, konsulato arba kompetentingos kelionių agentūros.

Išidėmėkite — Kanados pasas ir gana dažnai sveikatos liudijimas
bei viza yra reikalingi dokumentai. Be jų galite būti gražintas sekan-
čiu lektuvu arba dar blogiau... galite būti pasodintas kalėjimui už
nelegalų ivaziavimą.



JEIGU GERI IR GALI GERTI — TAVO REIKALAS;
BET JEIGU GERI IR MATAI, KAD GERIMAS IMA
NAIKINTI TAVE PATĮ, TAVO IR TAVO ARTIMŲJŲ
GYVENIMĄ IR NORI NUSTOTI GERTI —
ATEIK PAS MUS. MES GALIME
TAU PADĖTI.

LIETUVIŲ (ALCOHOLICS ANONYMOUS) A.A. GRUPĖ
(Lithuanian A.A. Group)

susirenka kiekvieną trečiadienį, NL redakcijos patalpose 7722
George Street, LaSalle, Que.) 8 v.v. Susirinkime kalbama lietu-
viškai. Jie atviri visiems, ieskantiems pagalbos. Atėjęs pas mus
nebebūsi vienas. Jei nori daugiau informacijų skambink:
Leonui 5. 366-2548 (namu) arba 489-5391 (darbo tel.),
Ivoziui 5. 365-0691, Henriui N. 277-7868.

CFMB LIETUVISKA RADIO

RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 10,30 iki 11 val. vak.

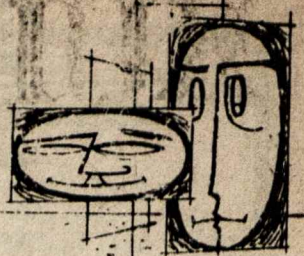
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

KELEIVIS Lithuanian Weekly

636 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS. 02127

NĖKAM NEPATAIKAUDAMAS, TEISINGĄ ŽODĮ SKELBAMAS
JAU EINA 66 METUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS
GYVENIMO, KIEKVIENAM NUMERYJE YRA SENIAI PAGAR-
SĖJĘ MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI, YRA GRAŽŲ AP-
SAKŲ, EILERAŠČIŲ, ADV. M.ŠVEIKASKIEČIŲ VEDA TEI-
SINIŲ PATARIMŲ SKYRIŲ. Metinė prenumerata tik \$7.00

KREVI VEIDRODŽIAI



"It all started when I took this champagne flight
from L.A."

"Patikėsi ar ne, bet viskas prasidėjo, kai
laimėjau skridimą su šampano vaišėmis iš
Los Angeles..."

Jau na motina galų gale susitvarkė taip,
kad galėjo išeiti į svečius. Šeiminkai pa-
stūlius laurę, atsakė: "Prašau, vaikiškos
porcijos..."



PRIX POUR PRIX VOTRE MEILLEUR ACHAT EST LA PEINTURE LA PLUS DURABLE

Les peintures qu'on qualifie "d'endurance" peuvent revenir plus
chères à la longue, car il vous faudra repeindre plus souvent.
Voilà pourquoi nous recommandons la peinture CILTONE de
CIL.

GERIAUSIA IŠ GERIAUSIŲ
KAINŲ IR NUPIRKĘ ŠIUOS
DAŽUS NESIGAILSITE.

Nedaznai dažai parduodami "bargan",
kurie kainuoja daug daugiau. Todėl
rekomenduojame situos CILTONE
vidaus dažus nelaukiant
nuspirti.



Semi-lustre
CILTONE
Semi-gloss

11.99 gal.

sports
experts

DÉ LA SALLE HARDWARE

W. THEROUX prop.

7688 Edouard, LA SALLE.

TEL. 365-0470.



Tony's Photo Studio

2680 FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS

SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS

ĮVAIRIOS PROGOS

TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusė metų — \$16.00,
trims mėn. — \$8.50, vieneriems mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams
— \$26.00, pusė metų — \$14.00, vieneriems mėn. — 2.50. Užsienio-
se — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu dol. Naujienų prenumeratą, Jubiliejinių
vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

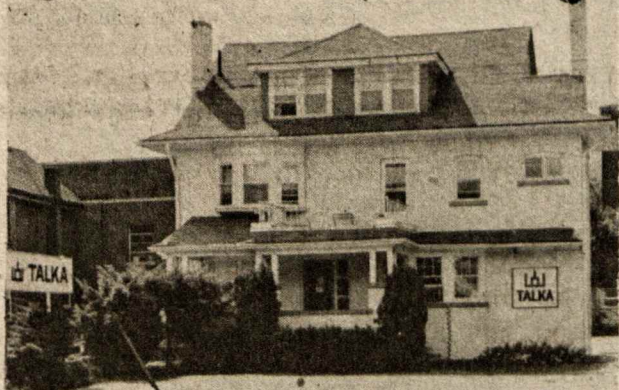
☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipa-
žinimui nemokamai ir be jokių išpareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —



HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.
antradieniais	10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.
penktadieniais	10 — 7 v.vak.
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.

Liepos—rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius "Talka" šeštadieniais uždaryta.

MOKAME UŽ:

Depozitus (P.C.A.)	6%
Santaukas (Nuo spalio 1 d.)	7 1/2%
Terminuotus depozitus 1 metų	8 1/2%

IMAME UŽ:

Asmenines paskolas	12%
Nekilnojamo turto paskolas	10 1/2%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Pardudame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$ 6,000,000

DAUGIAKULTŪRINE SAVAITĖ

Daugiakultūrinę savaitę rugsėjo 19 d. atidarė Hamilton'o ir apyl. regijono pirmininkė A. Jones, dalyvaujant Ontario Kultūros min. R. Welsh, vietos miesto savivald. atstovui Ian Stout ir kitiems svečiams bei etninę grupių vadovams. Meninę dalį atliko Hamilton'o Mergaičių Choras Aidas su dir. sol. V. Verikačiu. Vaisėmis rūpinosi latvių pensininkų klubas.

Šventė vyko Daugiakultūriname Centre. Tai gana didelis, trijų aukštų pastatas, miesto centre, skirtas etninę grupių reikalus. Šio Centro pirmas yra T.H. Donaldson, kurio rūpesčiu ir pastangomis gautas šis pastatas iš federalinės valdžios. Valdymo sudaro įvairių tautų atstovai.

Etninių grupių maisto gamybos demonstravimą pradėjo lenkų etninė grupė, toliau sekė kitos grupės.

Savaitės bėgyje vyko įvairių grupių parodėlės, jų tarpe matėsi ir lietuvių statulukas su eksponatais. Gerai, kad toks buvo, bet galėjo būti truputį geresnis, ir Kalėdų eglutė kiek prašmatnesnė...

Veikė ir Dailės paroda 26 etninę grupių menininkams dalyvaujant. Išstatyta apie 150 tapybos darbų. Iš trijų skirtų premijų, antrąją laimėjo Adolfina Zubienė. Parodoje dalyvavo ir antroji lietuvių, L. Stungevičienė. Ta proga buvo rodomos lenkų ir latvių filmėlės. Visą savaitę galėjai paragauti įvairių tautų skanių pyragaičių su kavute ar arbata.

Metų bėgyje šiame Centre

vyksta anglų kalbos kursai, amatų darbų kursai. Neturi savų patalpų įvairūs klubai gali čia susirinkti posėdžiams. Naujieji ateiviai gali gauti įvairių reikalingų patarimų. Centras atidarytas kasdien nuo 8 v.30 min. iki 10 val. vakaro.

Besilankant Centre, buvo malonu pažinti M. Masienę, kuri čia savanoriškai darbuojasi jau ilgesnį laiką. Jos dėka buvo įleista į bibliotekos kambarį. Erdvus kambarys, jame daugybė lentynų, o joje vietomis nemažai ir knygų ir tarpais užrašas, kuriais tautai šis kultūros lobis priklauso. Prienime ir prie lietuvių skyriaus. Jame matome... vieną knygą—Lithuanians in Canada. Laikraščių dalyje pačitpinėjau tik T.Žitburius. Nors norėjosi rasti daugiau spaudos, deja, nepavyko, nes jos nebuvo. Zp

st.catharines

Ramovėnų žinios

KLKVS-ga, Niagaros Pustasalo Skyrius rengia ne paprastai iškilmingą Lietuvos Kariuomenės šventės minėjimą. Į St. Catharines atvyksta dar negirdėtas čia CLEVELAND'o RAMOVĖNŲ VYRU CHORAS. Akomponuoja G. Karsokienė, vadovauja Julius Kazėnas. Paskaitą skaitys, taip pat iš Cleveland'o, mokytojas Pr. Karalius.

Kaip žinoma, šis choras su dideliu pastėkimu dainavo Amerikos lietuviškose kolonijose.

Šventė įvyks lapkričio 22 d. šeštadienį 6,30 v. vakare,

popietė savuose namuose

J. Panchukas

Viešems gerai papatavus ir iš Lokio baro užsiskaičius po paktariotiną stiprumėlį, vienas pilietis įpuola į sentimentalų nostalgiją. Prie to paties stalo sėdi, sėkma dienopietei ir Lietuvių Namus atėję bičiuliai tariasi nebesuprantą savo bendro. Ypač neatšiki jiems toji vieta, kur daugiau trukteliškes pilietis priešakauja ištikimybę pavergtai tėvynei. Jos pasilgimas ir didžioji nostalgija yra išaugę iš tokių emocijų impulsų, kad įtegu būtų galimybė, jis keliais pareitų į savąją tėviškę. O dabar, tarsi pasityčiojimui, vakar jis sužinojęs, kad jau antrą kartą negalėsįs dalyvauti net Vasario 16 minėjime. To priežastimi esąs kelstas sumanymas, kad ir sekanti nepriklausomybės šventė bus rengiama "Palemonė".

Jis dar neliuomet nėra praleidęs to didžiojo, mūsų krašto laisvę ženklinančio pareiškimo. O šiemet jis ten nebuvo. Dėl to jam buvo labai skauda, lyg netekus vienos iš šviesiausių dienų. Tuo labiau, kad ta proga torontiečius aplankė ir jiems žodį tarė tautos didvyris Simas Kudirka. Kai jis tik patiręs, kad sekanti šventė minėjimas bus vėl rengiamas toje pačioje vietoje, tose nepastiekiamose laukų platybėse, jis labai susirūpino.

Slovakų salėje, Welland ir Page gatvių kampe. Sekmadienį, 10 v. ryto, žuvusiems už Laisvę iškilmingos pamaldos. Niagaros Pustasalo Ramovėnams šimet suėjo 20 veiklos metų jubiliejus. Per tą laiką jie gavino ne tik NP lietuvių širdis, bet ir tolimųjų kolonijų. Jie visuomet suruošdavo geras programas, kviesdavo menininkus ir iš toliau. Tad ir ši kartą netenka abejoti, kad programa bus pažymėtina įdomi. Choro vadovas J. Kazėnas sako, jau repetuojam, ir jūsų žiūrovų neapvilsime. Tad lapkričio 22 d. visi ir iš visur į St. Catharines!

Lietuviškas melodijas gros orkestras, veiks baras, dviejų rūšių loterija ir kiti įvairumai.

Vienas iš rengėjų

● Lapkričio 8 d. Ramovėnai kviečia narius ir prijaugiančius į prieškalėdinį kalakutų šaudymą, kuris įvyks V. Boitūno ūkyje.

Valdyba

pinęs. Ir kas galėjo sugalvoti tokią nesamone, kur nenuelna nei tramvajai, nevažiuoja nei autobusai, o jam, neturint mašinos, negi būtų įmanoma lėktuvu ten nukristi...

Tik dabar pietautojai suprantą tikrąjį reikalo prasme. Jie irgi žino, neseniai torontiečius nusiebinusią naujieną, kad jau antrą kartą Vasario 16 minėjimas bus ne Lietuvių Namuose. Ne juose puikiai atnaujintuose, beveik naujai perstatytuose rūmuose, kurie yra ne tik geriausia miesto vietoje, bet ir pačiame lietuvių apgyvendintame rajone. Ir visa tai motyvuojant keistais pretekstais, įrodinėjant savų namų netalpumą, jų netinkamumą. Tuo tarpu anksčiau, prieš šitų Namų įsigitimą, svarbesniems minėjimams ar didesnėms šventėms būdavo nuomojama atitinkamos patalpos. Ir reikta tik stebėtis, kad visais, net išimtiniais atvejais nesusitinkdavo daugiau kaip tūkstantis žmonių. O mūsų atveju, pertvarkius Namus, išpuošius visas patalpas, didžioji salė su arkliais balkonais gali sutalpinti virš tūkstantio dalyvių. Todėl išieinant iš tos armetikos, nėra pateisinama apelti savuosius Namus; rengti minėjimą kažkur užmiestyje, vargtai pastekiamoje ir daug kam net nežinomoje vietoje.

Tuo tarpu į pokalbį įsiterpia vienas, gan solidus, gerai apsirengęs vyras. Išsimindamas iš elegantiško porcigaro karališko ilgio cigarete ir ją užstrūkydamas jis sako, kad šio atveju turis gerą naujieną. Jam yra tekę kalbėtis su įtakingais visuomenininkais, kurie irgi susirūpinę šiuo reikalu. Turint omenyje tą nepatogią vietą užmiestyje, susidariusi torontiečių grupė Vasario 16 minėjimą rengia čia pat, Lietuvių Namuose. Tam jau yra numatyta platesnės apimties bet kondensuota programa ir tariamasi dėl svarbiausio kalbėtojo. Todėl jis pataria sentimentaliai piliečiai nebeldėtis, nes senkančios nepriklausomybės šventės minėjimui vykstant savuose Namuose, jis tikrai galės dalyvauti.

LIETUVIŲ NAMAI

Ištvilijoje gyvenančiai tautai svarbiausia yra žmonės, jų atsparumas prieš svetimus vėjus, jų galvojimas, jų pasiryžimas likti savotautos vaikais. Šioje darbo srityje dar iš viso mūsų nieko nepadaryta. Per 20 metų mūsų patalpų grindų plotas padidėjo apie 7 kartus, valdomas turtas—gal per 15 kartų, o narių skaičius pakilo tik 2.4 kartų. Dabar turime 1300 narių gal iš 10.000 lietuvių Toronte. Narių skaičius labai lėtai didėja. Turint galvoje, kad didelė narių dalis jau yra apie 60 m. amžiaus, tai bendrai, reikia galvoti, kad narių mirtingumas gali pakilti iki 10% metus. Tad tik narių skaičiaus išlaikimui kas savaitę reikia įrašyti bent po 2 ir 1/2 narių.

Praeitą sekmadienį LN popietėn susirinko virš 200

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8 1/2% už 1 m. term. dep.
7 1/2% už taupymo s-tas
8 1/4% už pensijų planą
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:

9 1/2% už asm. paskolas
9 1/2% už mortgičius

AKTYVAI virš 10 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginių perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonas 532-8723 Toronto, Ontario, M6P 1A6

Balio Maskeliūno



ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

Tel. 251-4864 arba 251-4025 — Namų tel. 277-0814

2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario

žmonių. Kalkurie atsilankiusieji užgyrė, kad popietės menėje atsirado ir mažų statulų.

Iš toliau atvykusių svečių knygoje pasirašė: S. Szewzuk, LaSalle, Quebec, J. ir P. Butkai ir O. ir K. Kuduktai iš London, Ontario.

Karaliaus Mindaugo Menėje perėjo sekmadienio popietę vyko retas minėjimas—puota: p.p. Vilenbrektų 50 m. vedybinto gyvenimo suaktis. Šiose retose aukstinėse vastuvėse dalyvavo apie 200 asmenų.

Spalio mėn. 16 d., LN žada įvykti Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos skyriaus susirinkimas.

Svarbus LN informacinis susirinkimas, į kurį kviečiami nariai ir nenariai, įvyks spalio mėn. 19 d., 3 val. p.p. Karaliaus Mindaugo Menėje. Sekmadienį, spalio 19 d., Karalienės Mortos Svetainėje įvyks Lietuvių Evangelikų padėkos pietūs. Pradžiai v. dienos, nes norima užbaigti iki LN susirinkimo pradžios.

Spalio mėn. 25 d., šeštadienį, 7 v. v. Karaliaus Mindaugo Menėje numatomi jaunimo šokiai. Tikimasi, kad į juos daug lietuviško jaunimo atsilankys.

Nario įnašus įmokėjo: J. Venslova \$100,-; R. Mikalauskas ir A. Milašius /Meles/ po \$75,-; M. Markarenko \$50,- ir A. Valtukutė A. — \$10.

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS TORONTE

Vytauto Didžiojo Lietuvos Karaliumi vainikavimo diena 1430 m. rugsėjo 8, buvo paminėta Toronto Lietuvių Namuose Gedimino menėje.

Minėjimą pravedė tarporganizacinių komitetų, kuriam pristininkavo dr. J. Kaškelis.

Lietuvos Generalinis Konsulas dr. J. Žmuidzinas išryškino Tautos šventės prasmę, išskeldamas Vytauto Didžiojo karūnavimosi reikšmę Lietuvių tautai, Jo norą, kad Lietuva būtų nepriklausoma valstybė šalia Lenkijos, kaip lygi tarp lygiųjų visose srityse. Deja, kaip žinome, to laiko lenkų vyriausybė pagrobė karūną ir sutrukdė karūnavimąsi.

Konsulas kvietė kasmet

minėti Tautos šventę, kuri Lietuvoje buvo įvesta 1930, Vytauto Didžiojo metais, Jo 500 metų mirties sukakties proga.

Pagrindinę paskaitą apie Vytautą Dydių paruošė inž. M. Meliūnas. Jam sergant, ją perskaitė jo žmona p. Meliūnienė.

Šioje kruopščiai paruoštoje paskaitoje buvo nupasakota visa Vytauto Didžiojo veikla su įdomiais epizodais. Jo santykiai su Jogaila, lenkais, kryžiuočių ordenu, rusais, totoriais ir kt.

Buvo įdomiai atpasakoti Žalgirio mūšio faktai, Vytauto vadovavimas, strategija, laimėjimas.

Įdomus faktas iš Žalgirio mūšio: sumušus kryžiuočius, pakrūkę jų likučiai pasitraukė į Magdenburgo pilį be ginklų, be maisto atsargų. Tuomet lietuvių—lenkų armijos galėjusios kryžiuočius galutinai sunaikinti. Deja, apsupimas pilies įvykęs po kelių dienų, kuomet kryžiuočiai prisivežė maisto atsargų ir papildė karinės jėgas.

Jelgu tuo laiku būtų buvęs sunaikintas kryžiuočių ordinas, tai nebūtų buvę Prūsijos karalystės, gal ir nei Iar II pasaulinio karo. Lietuva dabar turėtų mažiausia 15 ml. gyventojų ir būtų nepriklausoma?... Tokią išvadą padarė paskaitininkas. Gal ir taip. Dėl istorinių klaidų, kurias padaro valdovai, dažnai tautos kenčia šimtmečius...

Programos pabaigai aktorė L. Nekrošienė perskaitė iš Vinco Kudirkos raštų "Lietuvos tūto atsiminimai" ištrauką.

Minėjimas baigtas Tautos himnu. Pabaigoje dalyviai buvo pavalšinti kava ir pyragaičiais.

Svečių tarpe matėsi beveik visi torontiečiai savanoriai—kūrėjai, kurie buvo susodinti pirmoje eilėje. J.

● Stasys Banelis buvo susirgęs ir gulėjo ligoninėje.
● Mirė Bronius Krasauskas, kuris palaidotas per Priskėmo bažnyčioje.
● Dail. H. Žmuidzintienės dailės meno paroda įvyks 8 m. lapkričio 8 ir 9 dienomis Priskėmo parapijos salėje.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA



RUDUO ONTARIOJE: mechanizuotai kertami kopustai, kurių per dieną nuima virš 10 akrų plotą. Foto: Ontario Ministry of Agriculture and Food.

MEŠKERIOJIMAS

B. Valčiaitis

(Pradžia 21 numerioje)

Didelė klaida, manevruojant žuvį į krantą, laikyti, sportininkas, meškeriojantis žuvį, nes tuomet kartelės elastingumas ir šniūro ilgis, kartu su špulios įtampa, neduos progos žuviai staigiu smūgiu sumušti šniūro.

Sportininkas, meškeriojamas, daro didelę klaidą, manydamas, kad žuvį, prisitraukęs per 3 metrus prie kranto, jis jau beturįs gerą kėpsnį. Tai žuvies paskutinis ir didžiausias ištvirtinimas: ji trenkia visa jėga, jeigu nėra uovarginta. Todėl didelę žuvį, prieš traukiant į tinklų, reikia taip uovarginti, kad ji pilvu apsiverstų aukštyn, arba jau visai pasiduotų jūsų kontrolei.

Traukiant žuvį srovėje, kur bėgantįs vanduo ar vėpetai, reikalinga tinklų panerti vandenin pasrovinti ir žuvį traukti pavandenin ant tinklų. Priešingai darant jūs nepatrauksite didesnės žuvies prieš vandenį. Žuvies retai kada nustumuša kabluko 30 metrų gilu-

moje, bet daugumoje nutūksta 3 metrų atstume nuo meškeriojo. Taigi, sportininkas privalo būti pasitruošęs koval, kai žuvis artėja į zoną 2-3 metrų atstume.

Jeigu didelė žuvis nėra pakankamai uovarginta, reikia, laikant įtemptą šniūrą, leisti jai nerti dar kartą į gilumą ir ten kartoti iš naujo uovarginimo procesą.

Dažnai žuvis užneša meškerę už pasitruosusių rasti ar vandeninių žolių. Metai meškerę į taikinį, reikia pamatyti žuvies išvandenius ištraukimo galimybes. Tokios galybės nesant, protingiau yra parinkti kitą užmetimo taikinį.

Šniūru užkliuvus už uolų, reikia bandyti traukti žuvį per šlapas, slidžias uolas ar medžius, kur yra mažiausias trinties pasipriešinimas.

Didelę lydeką iškelti iš vandens ant plono šniūro yra įmanoma. Reikia uovarginti ją taip, kad ji pasiduotų jūsų kartelei, tuomet, prisitraukus prie laivo ar kranto, su ryškiau ir rodumu pirstu taip užspaudžiamos lydekos akys, kad ji paralyzuojama ir taip iškeliamas iš vandens į krantą.

kalp šlapas pagalys. Ypačiai didelė lydeka, virš 10 kg., tai operacijai nepasiduoda.

Kovojant ilgai su didele žuvimi srovėje, žuvies burnoje prie kabluko atsiranda skylė ir, atleidus šniūrą, kablukas pats atsikabina iš burnos. Todėl meškeriojamas turi būti atsargus žuvį išsivedęs į ramų vandenį, nes žuvis dar turi galimybę pabėgti.

Meškeriojamas, pats nematydamas žuvies, gali suprasti, kada užsikabina didelė žuvis. Jos judesiai vandenyje yra lėti ir savarandinio didina žuvų gyvenamą

kū, mažai ar visai nepasiduoda jūsų kontrolei. Tuomet reikia pradėti ją varginti gilumoje, neleidžiant sustoti, traukiant paleigva meškerės šniūrą. Jeigu žuvis eina tolyn pastoviai, geriau duoti daugiau šniūro, negu jėga bandyti sugrąžinti į krantą. Žinoma, priklauso nuo šniūro atsargos ant jūsų špulios. Jeigu atsargos šniūro ant jūsų špulios nebeliko, tai ši partija pralošta.

Tikrovė

Krentant vandens lygiui, žuvys koncentruojasi ir jų aktyvumas didėja. Kylantis vanduo didina žuvų gyvenamą

Mūsų Kredito Unijos nariui
A. MYKOLUI REINATUI
mirus, jo žmonai Onai ir artimiesiems nuosirdžiai užuojautą reiškia
Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Lito" Valdyba

Talkos Valdybos Pirmininkui, Kooperatininkui, A. A. ALFONSUI VAINAUSKUI mirus, liudinčią žmoną ZITĄ, dukrą INA ir kitus gimines, nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liekame giliame liūdesyje.
HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

mą teritoriją ir slopina jų dėl jos sielojęsi ir dirbę, aktyvumą.

Kai kurios žuvų rūšys yra aktyviausios neršto periodu ir tuomet yra jų aukšiausias biologinis variklis.

Meškeriojo, laimikis yra meškas, jeigu matomumas vandenyje yra mažiau kaip 2 pėdos ir toje vietoje žuvis sau maistą medžioja žūrėdamos.

B.d

sudbury

METAI BE PRANO GRIŠKONIO
Laiskas bėga rišėta, bet geri žmonės, mylėję tėvynę

V. Bačenė All Seasons Travel B.D.
2224 DUNDAS STREET W.
TORONTO, ONTARIO
M6R 1X6
Visais kelių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531

DIDELĖ NUOLAIDA KAINŲ (iki 60%) SIUNTINIAMS I
LIETUVA
Medžiaga suknėms - Crimplene, kostiumams ir svarkams - sintropcentinė rūšis - pusė kainos.
Angliška medžiaga 100% vilnonė. Vilnonė arba polyesterio - nuolaida iki 60%.
Skarelės vilnonės arba silkinės ir naujausios piešiniai.
Megztukai, golfui ir puloveriniai - didžiausias pasirinkimas specialiomis kainomis.
Moteriški paltonai - Borgana (art. fur) įvairaus dydžio tik \$49.00.
Vyriški megzt marškiniai (kanadai) - pusė kainos. Taipgi, daugybė kitų daiktų, reikalingų Lietuvoje.
Siuntinius siunčiame paprastu ir oro paštu. Priimame užsakymus automobiliams, baldams, televizijoms, pinigų Certificate ir kt. (Turime 22 metų patirtį).
Pradome užti ir šitiki.
A.B.C. PARCEL SERVICE, 3891 St. Lawrence Blvd., Montreal, P.Q. H2W 1X9. Tel. 844-9098.

Highland Auto Body

611 Lafleur Ave., LaSalle. - Tel. 366-7281

● ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ IŠORĖS (Body) TAISYMO IR DAŽYMO, BEI KITUS MECHANINIŲ DARBUS.
(Lietuviams duodame specialią nuolaidą)

● APTARNAUJAME GAZOLINO IR ALYVOS PRODUKTAIS.

SAVININKAI: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavyas 365-3252.



WOODLAND-AUTOMOBILE LTD.

8550 BOUL. NEWMAN BLVD.,
LASALLE

363-7424

CHRYSLER - CORDOBA - PLYMOUTH -
DUSTER - FURY - GRON FURY

DIDELIS PASIRINKIMAS CHRYSLER
GAMYBOS AUTOMOBILIŲ, NAUJŲ IR
VARTOTŲ. YPATINGAI PRIEINAMO-
MIS KAINOMIS IR PO PARDAVIMO -
GARANTUOTU APTARNAVIMU.

Kreiptis pas agentūros atstovą (Ron)
Arūną Mockų.

(Dirbės 2 metus Trans Island Co.)

NAUJI IR REMODELIUOTI
KAILINIAI, KEPURĖS,
STOLĖS IR KITI
IŠDIRBINIAI.

Taip pat priimū apsaugai (storage). Viskam kainos
priimanamos - fabriko. Skambinkite į dirbtuvę 845-2912

W. LAPENAT

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q.

Ivairi industrinė ir komercinė statyba ir dažymas. Darbas
atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis.
- tel. 366-6237/3896



JUOZAS GRAŽYS
Kailių siuvėjas

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remodeliuoju
- Vasaros laiką saugojimas (Storage)

6396 Bannantvne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

Jetté & Frère Ltée

Viskas moderniems namams!

Visi kiti vandentiekio ir
sildymo taisymai ir nauji
renginiai. Gazinių prie-
monių pardavimas ir iren-
gimas. Atstovaujame -
Hydro-Quebec išnuoma-
vimui karšto vandens tie-
kimą. Veltui įkainavimas.

Plumbing & Heating kontraktoriai.

140-2e AVENUE
LASALLE,
366-0330

Pharmacie BRONX PARK Pharmacy

LEO RATNER, B.P.H. L. PH.

NIKO NEKAINUOJANTIS IR GREITAS
PRISTATYMAS

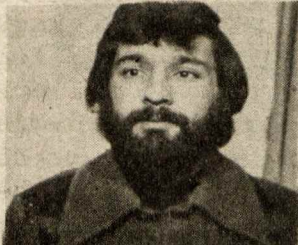
VEIKIANTI PAŠTO ĮSTAIGA

7576 CENTRALE - LASALLE - 365-0770

FREE SHOP AT HOME

Carpet Sales & Installation

Harding - Bigelow - Celanese - Kraus
- Burlington - Venture -



William Dicks

PARDUODU žemomis kainomis ir pats kilimais iškloju
gyvenamus namus bei komercines patalpas (darbas tik
\$1,75 už kv. jardą).

- Mano specialybė ir laiptu bei sienų išklojimas.
- Padarau madingus pakaitimus.
- Pristatau į namus pavyzdžius.
- Padarau išmatavimus ir įkainavimus nemokamai.

Skambinkite tel: 768-6780 - 7962

LEFEBVRE & ROBERT

AMEUBLEMENT - FURNITURE

PARDAVIMAS



IVAIRIŲ

BALDŲ

PER

KRAUTUVĖS

3

AUKŠTUS



- Užsikite ir įsitikinsite, kad įmonėje baldai yra
aukštos kokybės ir prieinamomis kainomis.
- Didelis pasirinkimas ir malonus patarnavimas.

7635 CENTRALE 4e AVENUE LASALLE 363-3887

7643 CENTRALE 366-1282 (DECORATION)

3 HRS DRY CLEANING
SERVICE PATARNAUJA
Spécial du samedi - Saturday Special
IN BY LES VETEMENTS ENTRETS A 1 P. M. READY BY 5 P. M. SERONT PRETS A 5 P. M.
VALOME VISŲ RŪŠIŲ
APRANGĄ! SESTADIENIAIS SPECIALUS PATARNAVIMAS!
CLEANER AND VALET SERVICE LTD.
NETOYEURS - CLEANERS
7661-A CENTRALE 495-90e Ave.
365-7146 366-1143

LAIDOJIMO ĮSTAIGA
FUNERAL HOME
J. F. Wilson & Sons Inc.
123 MAPLE BLVD. 5784 VERDUN AVE.
CHATEAUGUAY VERDUN, QUEBEC
TEL. 691-4760 TEL. 767-9956
MODERNIOS KOPLYČIOS

ROBERT RICHER
PIRKIMAS PARDAVIMAS PASKOLOS
VERTINIMAI NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS
Visokeriopi kiti patarnavimai
Immeubles RICHER Realities Enrg. 7687 CENTRALE SUITE 301
COURTIER - BROKER LASALLE, QUE. H8P 1L7

366-7818
LAURENT DAIGNEAULT
LASALLE AUTOMOBILE INC.
PARDAVIMAS:
Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart
Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks
7635 Boul. Lasalle, LaSalle, P.Q.
Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir
dažymas naujame garaže ir moderniais priemonėmis. Kreipkitės -
De La Verendrye, pr. e. Lapiere vandens kanalo. Tel. 365-3364.

